

Rakennustarkastaja Mika Vainio
Etelä-Satakunnan ympäristötoimisto
mika.vainio@sakyla.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 31.3.2020

Asia: Kone-Tuomen kiinteistöt Oy:n rakennuslupahakemus tontille 2-226 Euran Kauttualla

Kone-Tuomen kiinteistöt Oy aikoo rakentaa Kauttualle Turuntien varteen, kiinteistölle 2-226 1048 m² suuruisen teollisuushallin. Hallin kokonaiskorkeus olisi 11,6 metriä ja muut ulkomitat 45,6 x 22,2 metriä. Rakennuksen julkisivumateriaalina on punertava pesubetonielementti. Katteeksi on suunniteltu mustaa profiilipeltiä valkoisin räystäslistoin ja päätyihin punaista profiilipeltiä.

Alueella on voimassa Kauttuan asemakaava (KV hyväksynyt 21.3.2005). Asemakaavassa Kone-Tuomen tontti on osoitettu Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T-1/S-13). merkintään liittyy määräys: *Uudet rakennukset ja laajennusosat on rakennettava siten, että ne sopivat yhteen olemassa olevien rakennusten massoittelun kanssa. Tehtaan alkuperäisiä rakennusosia tulee säilyttää ja niiden näkyvyyttä mahdollisuuksien mukaan palauttaa. Alueella sijaitsee suojeltavia rakennuksia, rakennusosia ja julkisivun osia. Ennen suojeltavia rakennuksia tai niidenympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä on Satakunnan Museolle varattava tilaisuus lausunnon antamiseen.*

Kiinteistö on ollut vuodesta 1984 Kone-Tuomi Oy:n omistuksessa. Tontilla on Suojeltava rakennus (sr), jonka arkkitehti Alvar Aalto on suunnitellut vuosina 1942-44 Ahlström -yhtiön konepajaksi. Rakennusta on myöhemmin monessa vaiheessa laajennettu. Vain rakennuksen alkuperäiset osat on suojeltu. Suojelumääräys kohdentuu vain suojeltuun rakennukseen, ei sen lähiympäristöön.

Vastapäätä Kone-Tuomen tonttia, Turuntien pohjoispuolella, suunnitellun uuden teollisuushallin välittymässä läheisyydessä sijaitsee toinen asemakaavassa suojeltu rakennus, hirsirakenteinen entinen Toipilaskoti. Tuberkuloosiparantolana toiminut Toipilaskoti rakennettiin vuonna 1913 ja laajennettiin vuonna 1932. Toipilaskoti on Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (tullut voimaan 1.7.2019) kohdamerkinnällä kh osoitettu, maakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen kohde.

Suunnittelualue itsessään ei sijoitu mihinkään maakunnallisesti tai valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, mutta rajoittuu valtakunnallisesti merkittävään Kauttuan ruukki- ja paperiteollisuusyhdyskuntaan (www.rky.fi).

Satakunnan Museon kannanotto

Ennen lausunnon antamista hankkeesta on keskusteltu Euran kunnanjohtaja Juha Majalahden kanssa. Satakunnan Museo ei pidä soveliaana erittäin suurikokoisen teollisuusrakennuksen sijoittamista vastapäätä perinteistä hirsirakennustapaa edustavan Toipilaskodin kanssa. Rakennuspaikka muodostuisi eräänlaiseksi sisääntuloportiksi valtakunnallisesti merkittävään Kauttuan ruukki- ja teollisuusyhdyskuntaan osittain kuuluvaan Kauttuan taajamaan. Siksi museo esittääkin, että uudisrakennus sijoitettaisiin kauemmaksi Turuntiestä, vuonna 1964 rakennetun teollisuusrakennuksen päädyn paikkeille, nykyisen teollisuustontille johtavan ajotien päälle ja ko. tien suuntaisesti. Sijoituspaikka tulee kuitenkin valita selkeästi erilliseksi suojellusta, vanhasta konepajarakennuksesta. Kunnanjohtaja Majalahden mukaan kulku teollisuustontille on mahdollista järjestää myös Luvalahdentien kautta, jolloin nykyinen ajoyhteys olisi mahdollista ottaa uudisrakennuksen sijoituspaikaksi.

Satakunnan Museo ei puutu uudisrakennuksen kokoon tai käytettäviin rakennusmateriaaleihin. Sen sijaan värityksen osalta museo pitäisi toivottavana voimakkaiden kontrastien välttämistä erittäin suurikokoisessa rakennuksessa. Siksi museo suosittaakin profiilipeltikatteen väriksi savitiilen punaista. Sama väri tulisi valita myös rakennuksen päätykolmioiden profiilipeltiin. Myös räystäslisät on suositeltavaa toteuttaa katteen värisinä.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Juhani Ruohonen

Tutkija Liisa Nummelin

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Katariina Alaspää
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä